

verschijnt 10 keer per jaar

8e jaargang
nr. 9
mei 1984

de
keuvelaar

autobedrijf **H** **A** v.d. hoek en alting

**openderweg 6~8.
tel. 05946~9142.**

opende

**gespecialiseerd
in mercedes**

onderdelen: alle merken

diverse occasions

motorrevisie

**banden, accu's, uitlaten
speciale prijzen**

UITGAVE: VERENIGING PLAATSELIJK BELANG TE OPENDE

Eindredactie:

Poul Delhaas, Hetsmastraat 9, 9865 BL Opende.
tel. 05946-9850.

van de redactie

De voorlaatste editie van de 8e jaargang is wederom een dikke geworden, dikker zelfs dan u van ons gewend bent. Dat komt voornamelijk door een tweetal lijvige verhalen. In de eerste plaats is in dit nummer de geschiedenis beschreven van een Amerikaanse bommenwerper, de "Sky Queen", die in juli 1943 boven Opende is neergeschoten en waarbij negen Amerikanen de dood vonden. Bindert Helder, zoon van Auke en Froukje Helder uit de Peebos, belde mij enige tijd geleden op met de mededeling dat hij een boek vanuit Amerika toegestuurd gekregen had waarin o.a. foto's van de begrafenis waren afgedrukt. "Misschien is het wat voor De Keuvelaar" werd er bij gezegd.

Dat was niet tegen dovemansoren gezegd, zodat ik dankbaar gebruik heb gemaakt van het materiaal dat de heer Helder vanaf 1971 over de "Sky Queen" had vergaard.

Een geheel ander verhaal gaat over de snelheidscontrole. Sedert enkele maanden is een nieuw opsporingsapparaat in gebruik waardoor de "pakkans" groter is geworden. Omdat het aantal overtredingen de laatste tijd aanmerkelijk is toegenomen, heb ik gemeend, met de bereidwillige medewerking van de heer Groen van de Rijkspolitie, enige aandacht hieraan te moeten schenken. Vanaf deze plaats wil ik de heren Helder en Groen beiden toevallig uit Grijpskerk, van harte bedanken voor hun aandeel in de totstandkoming van deze verhalen.

Er staat natuurlijk nog veel meer in dit nummer te lezen en hopelijk zult u er dan ook weer menig plezierig leesuurtje aan beleven.

Poul Delhaas.

Plaatselijk Belang

Dorpsvernieuwingcommissie

De heer J.W. van Braak heeft zich, wegens drukke werkzaamheden, uit de Commissie teruggetrokken. Deze telt nu 27 leden.

De 35e vergadering zal in juni gehouden worden.

Dodenherdenking

Op 4 mei heeft het bestuur bloemen op de graven van de vliegers gebracht. Behalve de 7 bestuursleden waren er meer Opendenaren aanwezig.

Volkstuinjes

Er zijn nu zes gegadigden. Het onderwerp is in de Projectgroep besproken. Het Gemeentebestuur heeft zijn medewerking toegezegd.

Premie-koopwoningen

De poging Premie-A en Premie-B koopwo-

ningen in Opende te bouwen is mislukt. In 1985 zal weer een poging gewaagd worden voldoende gegadigden te vinden. Maar dat hangt af van het aantal van die woningen, dat door de Provincie aan onze gemeente zal worden toegewezen en van het besluit van de Raad over de verdeling van de woningen over de dorpen.

Premie-C woningen kunnen te allen tijde gebouwd worden.

Lichtpunten

Het lijstje van gewenste lichtpunten is er.

In de vergadering op 22 mei is het besproken.

Kolonleweg, kruisingen

De Dienst Gemeentewerken heeft voor B. en W. een plan voor alle drie- en viersprongen van deze weg gemaakt.

Sportdag 1984

De achtste, op woensdag 6 juni in het Sportpark Olde Wierden.

Gemeentegids 1984

Deze is huis-aan-huis bezorgd. Bewaart u

Doe in 1984 goede (bank)zaken
met de Spaar en Voorschotbank

zelfstandig bankiershuis
« degelijk en betrouwbaar »
Balanstotaal f 116.000.000,-

Spaar en Voorschotbank

Torenplein 7, 9231 CG Surhuisterveen, telef. informatie 05124-1925

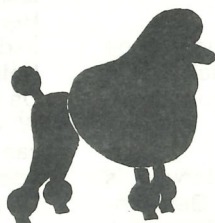
hondentrimsalon „it skânske”

mijntje kloosterman. voor vakkundig

Gedipl. Dibevo specialiste.
Schansweg 8.
Ureterp/Frieschepalen.

Bij viaduct:
"de scheiding"

tel. 05125-1955

wassen,
knippen,
trimmen en scheren
van alle rassen.
speciaal: oor-
tand-
voetverzorging.

hem! Er staat vast wel wat in, dat u op een gegeven ogenblik weten wil.
Wijzigingen en aanvullingen aan Gemeentesecretarie, afd. Interne Zaken, tel. 2233.
Ook het bestuur stelt er prijs op van de aanvullingen en wijzigingen in Opende op de hoogte te blijven. Secretaris, tel. 9153.

**inleveren
kopy**

De redactievergadering voor het laatste

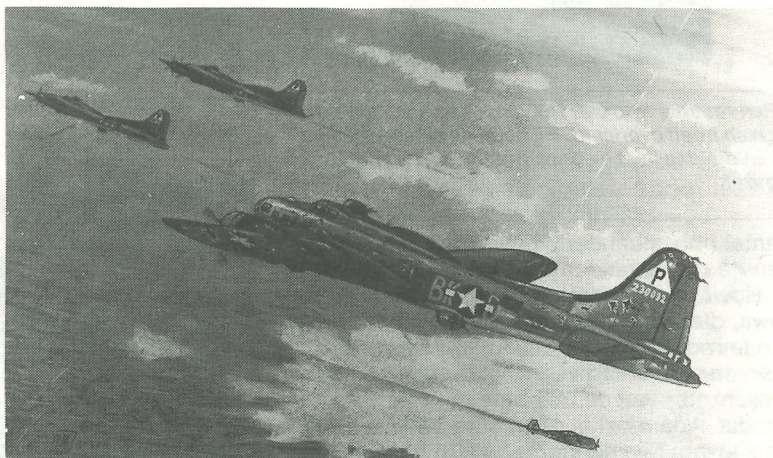
Culturele Raad

Muziekavond (drumbands; Crescendo) 10 nov. Zangavonden: 10 okt. 1984, 6febr. 1985.
Anjercollecte: 12 t/m 23 juni. Activiteitenkalender: Gemeentesecretarie, afd. Interne Zaken, tel. 2233.

nummer van deze jaargang zal worden gehouden op dinsdag 12 juni a.s., 's middags om 16.45 uur ten huize van Tinie Janac.
Kopy voor dit nummer graag vóór of op die datum inleveren bij één van de redactieleden.

De laatste vlucht van de "Sky Queen"

*De "Sky Queen",
geschilderd door
de Nederlandse
oorlogsschrijver
Ab A. Jansen.*

Het is woensdagmorgen 28 juli 1943, een mooie zomerse dag. De zon schijnt. In de buurt van de Kaleweg in Opende zitten drie jongens van 8, 9 en 11 jaar te vissen, "grommen" zoals ze het zelf noemen. Het zijn Karst en Bindert Helder uit de Peebos en hun neefje Feike Wouda. Karst en Bindert zijn die dag op bezoek bij oom Bindert Wouda waar je altijd zo fijn kon spelen.

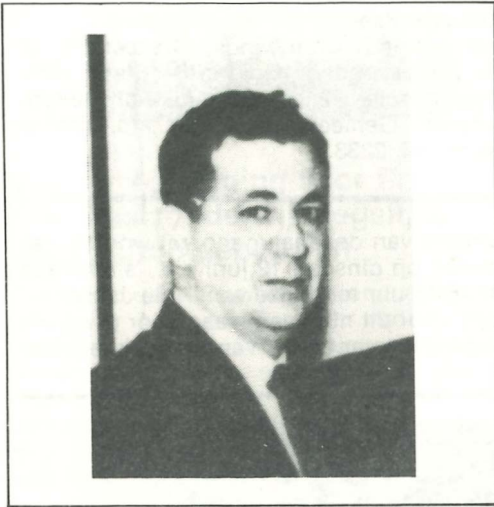
Als ze vliegtuiggeronk horen kijken de drie jongens op. Amerikaanse bommenwerpers vliegen in oostelijke richting.

Het is omstreeks 11 uur wanneer de vliegtuigen terugkomen. Ze zijn in een hevig luchtgevecht verwickeld met Duitse jagers. De drie jongens zijn getuige van het neerstorten van een Amerikaanse bommenwerper met de mooie naam "Sky Queen" ("Ko-

ningin van de Lucht"). Van de elf bemanningsleden zullen slechts twee het er levend van af brengen.

Het is woensdagavond 1 mei 1984, ruim 40 jaar later. Uw verslaggever zit op het kantoor van de firma Oosterhof Holman in Grijpskerk tegenover Bindert Helder, het 9-jarig jongetje dat in 1943 bij de Kaleweg zat te vissen. Het gebeuren van toen heeft hem nooit losgelaten. Jaren heeft hij met de gedachte rondgelopen om de juiste toedracht te achterhalen en zo mogelijk contact te zoeken met de nabestaanden, maar ook met de twee overlevenden.

In 1971 is Helder met zijn speurwerk begonnen, speurwerk dat intussen gigantische vormen heeft aangenomen. Het is hem niet alleen gelukt kontakten te leggen met een

Een recente foto van Howard J. Adams, die de crash heeft overleefd. Hij heeft de belevenissen van die dag in een concentratiekamp op papier gezet.

aantal nabestaanden, maar ook heeft hij één van de overlevenden kunnen opsporen. Het is Howard J. Adams, afkomstig uit Wilton, Iowa, die via het bomluik zijn leven had weten te redden. Howard J. Adams was toen 23 jaar en de boordwerktuigkundige/rugkoeplerschutter van de machine.

Omdat Adams zijn parachute verkeerd om had, kwam hij vrij hardhandig in het weiland van Albert van der Molen terecht. Hij bezeerde daarbij zijn staartbotje en moest zich onder behandeling stellen van een arts, dokter Bakema, een broer van de in Grootegast praktizerende dokter Bakema die door de Duitsers gevangen was genomen.

In 1983 werd Bindert Helder door Adams benaderd met de vraag of hij die dokter Bakema nog kon opsporen. Door die harde landing had hij zijn rugwervel beschadigd en kreeg daar de laatste tijd steeds meer last van. Om met succes zijn pensioenrechten te kunnen krijgen, had Adams een doktersverklaring nodig. Hoewel het schier onmogelijk leek, gelukte het Helder uiteindelijk toch deze dokter Bakema op te sporen. Die wist zich het geval nog wel te herinneren en zo komt een Amerikaanse parachutist na 40 jaar toch nog aan een Nederlandse dokters-

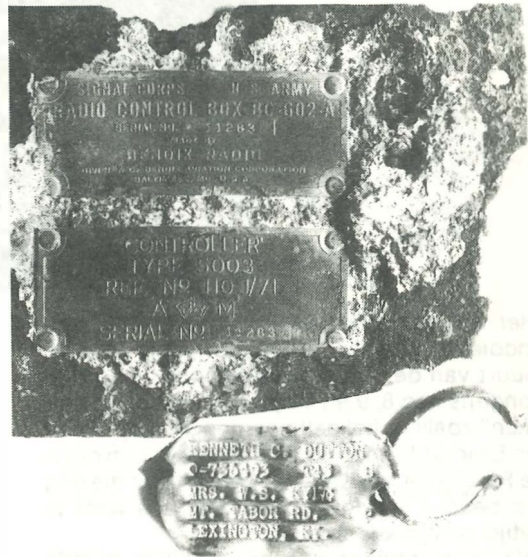
verklaring.

Nadat Adams in het weiland was terechtgekomen is hij naar de Peebos gelopen. In de appelhof van Douwe van der Laan heeft hij toen rustig de komst van de Duitsers afgewacht. Na vijf dagen in een ziekenhuis in Leeuwarden te zijn behandeld, werd Adams overgebracht naar het concentratiekamp Stalag bij München. Voor hem was op dat moment de oorlog voorbij.

De andere parachutist, een zekere Perotti, was terecht gekomen in een weiland vlakbij het boerderijtje van de familie Van Schepen aan de Kaleweg. De Kaleweg was toen nog een zandweg met een fietspad ernaast.

Wijlen Dirk Nieuwman heeft als EHBO-er de Amerikaan eerste hulp verleend.

In 1974 schreef Nieuwman in een brief aan Bindert Helder dat Perotti midden op zijn hoofd een grote hoofdwond had. "Aan de kant van de zandreed hebben wij hem toen

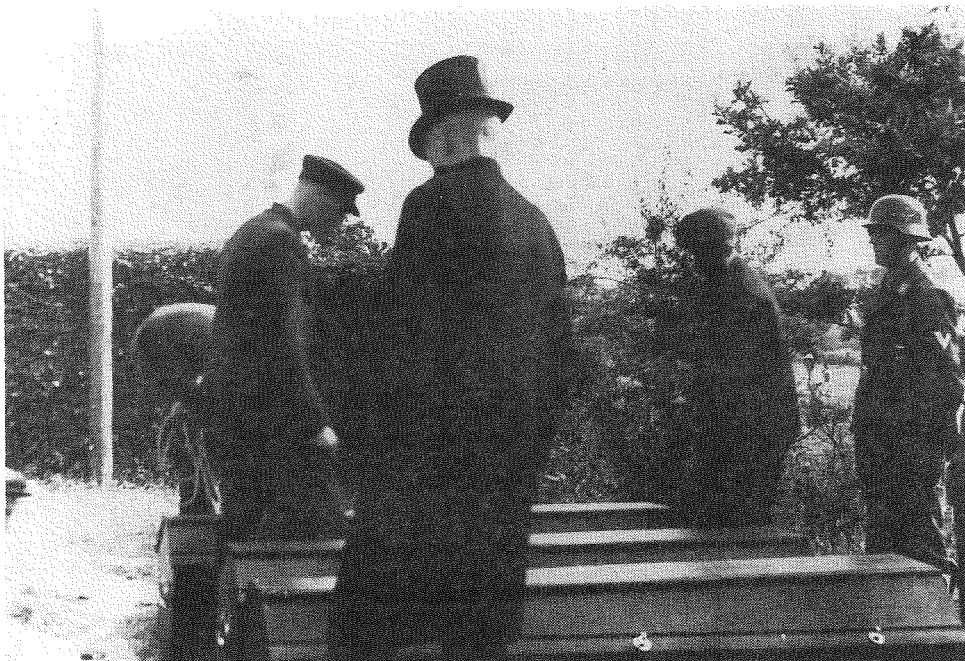

Een foto van de metalen plaatjes die aan de radio van de "Sky Queen" zaten bevestigd. Bindert Helder heeft in 1973 dit materiaal met een metaaldetektor gevonden op de plaats waar de bommenwerper is neergestort. Ook vond hij daar de zgn. "dog tag" (hondepenning) van één van de omgekomen vliegeniers, Kenneth C. Dutton.

Dragers van de begrafenisvereniging uit Opende brengen één van de drie kisten uit de kerk naar buiten. Voorop loopt wijlen Sjoerd Jongsma, de voorganger in die tijd. De hervormde predikant,

ds. Dijkstra, met witte sjaal en zonder hoofdedksel, kijkt toe.
De foto werd gemaakt door een Duitse soldaat.

Onder het toezicht van Duitse soldaten, doen dragers van de begrafenisvereniging uit Opende hun werk. De foto's van de begrafenis werden gemaakt door een Duitse soldaat,

genaamd Karl Post.

Op deze foto is de voorganger, met hoge hoed, op de rug gezien, Sjoerd Jongsma. De dragers zijn op deze foto niet duidelijk herkenbaar.

De eerste van links is naar alle waarschijnlijkheid wijlen Marten Postma (Topweer) en de tweede van links is Johan Scholte (woonde toen aan de Scheiding en nu in Gerkesklooster en is nu 79 jaar). De derde drager is niet duidelijk te herkennen. Bekend is, dat die dag verder als dragers aanwezig waren wijlen Poppe van Eik en wijlen Hendrik de Wit (uit de Parken).

De Amerikanen werden met militaire eer begraven. Duitse soldaten vuren saluutschoten boven de graven af.

een noodverband aangelegd." Terwijl zij daarmee bezig waren, kwamen de Duitsers van de uitkijkpost Surhuizum om hem mee te nemen. Ook voor Perotti was op dat moment de oorlog afgelopen.

Met militaire eer werden de slachtoffers op het kerkhof bij de N.H.-Kerk in Opende begraven. De stoffelijke resten werden in drie kisten geborgen, waarna de kisten in de Hervormde Kerk werden gezet. De begrafenis was, daags na de crash, op donderdagmiddag 29 juli 1943 om 6 uur. Dertien Duitse soldaten waren bij de begrafenis aanwezig. Er werden saluutschoten gelost. Enkele honderden dorpelingen hadden zich verzameld op het land van Bauke Venema dat naast het kerkhof lag. Hilbrand Hamstra, toen 18 jaar, heeft zijn vader nog geholpen bij het grafdelven. Hamstra, die overigens nog steeds grafdelver is, weet zich nog te herinneren dat politiemensen de Opendenaren wilden verwijderen. Dat stuitte op verzet van Bauke Venema die vond, dat het zijn land was en hij zelf wel uit zou maken wie hij op zijn land wilde hebben. Dominee Dijkstra, toen Hervormd predikant in Opende, sprak bij het graf een enkel woord en liet toen het Wilhelmus zingen. Ook het couplet "Oorlof mijn arme schapen" werd door de Opendenaren massaal en spontaan uit volle borst gezongen. De Duitsers lieten dat toe, "want" aldus Hamstra, "het was een begrafenis met

militaire eer en daar hoort een volkslied bij." Door enkele dorpelingen werden goudsbloemen op de graven geplaatst die op last van de politie weer verwijderd moesten worden. Omdat niemand het wilde doen, hebben ze het uiteindelijk zelf gedaan, maar nog dezelfde avond stonden er weer goudsbloemen op de graven.

Bij het opruimen van het vliegtuig werden later nog een lijk en resten van twee geheel verbrande lichamen gevonden. Deze stoffelijke resten werden in één kist geborgen en op de begraafplaats in Opende bijgezet naast hun kameraden. Dat gebeurde op woensdagmiddag 11 augustus 1943 om 4 uur.

De Zorg van de Gemeente Grootegast heeft later vier houten kruisen op de graven geplaatst.

Op 15 februari 1944 stortte een geallieerd toestel neer in Opende-Oost. De zeven bemanningsleden, zes Australiërs en één Engelsman kwamen om en werden in drie graven naast hun Amerikaanse collega's begraven.

Na de bevrijding op 15 april 1945 bracht het gemeentebestuur van Grootegast een krans naar de graven.

Op 20 oktober 1945 werden de stoffelijke resten van de Amerikaanse vliegeniers weer opgegraven. Vijf van hen werden herbegraven op de Nederlands-Amerikaans militaire begraafplaats in Margraten. De andere vier

kregen hun laatste rustplaats in Arlington op The National Cemetery.

Howard J. Adams heeft tijdens zijn gevangenschap zijn belevenissen aan het papier toevertrouwd. Een bekend Amerikaans schrijver heeft zijn verhaal na de bevrijding gelezen en verbeterd, waarna het in twee boeken is gepubliceerd. Het boek "Stories of the Eight" is in Amerika uitgegeven en bevat naast het verhaal ook een tweetal foto's van de begrafenis in Opende.

De bekende schrijver Ab A. Jansen heeft het verhaal gebruikt in zijn boek "Sporen aan de Hemel" deel 1. Bindert Helder heeft aan beide boeken zijn medewerking verleend.

We gaan nog even terug naar die woensdag de 28ste juli 1943.

Volgens het K.N.M.I. was het die dag zonnig met een temperatuur van 23° C.

Om 07.43½ uur stijgt de "Sky Queen", een Amerikaanse bommenwerper van het type B-17F, nummer 42-30032 BK-D, op van de vliegbasis Grafton Underwood in Northamshire in Engeland. Het vliegtuig maakte deel uit van de 384ste Bomb Group die op die zonnige woensdagmorgen bombardementen wilde uitvoeren op een vliegtuigmotorenfabriek in Kassel, de eindassemblagelijijn van de gehate Focke Wulf 190, de beste jager van Duitsland.

Het doel werd die dag niet bereikt. Door allerlei omstandigheden zoals vliegtuigstoringen en luchtgevechten, werden de Amerika-

William Dietel, † de gezagvoerder van de "Sky Queen". Zijn broer heeft enige tijd geleden een bezoek gebracht aan het kerkhof in Opende. Niets herinnerde echter meer aan 28 juli 1943.

nen gedwongen vroegtijdig terug te keren, men was toen al boven vijandig grondgebied. De Amerikaanse bommenwerpers werden hevig bestookt door Duitse jagers.

Ook de "Sky Queen" kreeg het zwaar te verduren. De gezagvoerder, Lt. William Dietel, werd beschouwd als een van de beste piloten van de Group. Hij was uitstekend in het vliegen in formatie en op instrumenten. Dietel was vlak voor de oorlog in het huwelijksbootje gestapt.

Het doel was bijna in zicht geweest toen een groot aantal Duitse jagers hen opwachtte. "Even daarna maakten we een zwenking van 180 graden" aldus Adams. "We voelden ons toch wel een tikje opgelucht, zelfs ofschoon we onze bommen niet hadden afgeworpen." Vlakbij de Nederlandse grens werden ze ingehaald en ontstond er een verschrikkelijk luchtgevecht. De "Sky Queen" moest uiteindelijk het onderspit delven. Voordat het zelf brandend neerstortte heeft het nog twee Duitse jagers neergehaald. De "Sky Queen" kwam terecht in een weiland, in de huur bij Fokke Voorhorst, nabij Kortwoude onder de

Luitenant Herbert W. Funk Jr., † de navigator aan boord van de "Sky Queen", door zijn makers Herbie genoemd.

rook van Opende.

Van de begrafenis maakte een Duitse commandant foto's. Hij was ingekwartierd bij de familie Van Schepen en ongeveer vier weken nadat mej. A. van Schepen hem daarom had gevraagd, kreeg zij vanuit Frankrijk een aantal foto's toegezonden. Deze foto's vindt u elders bij dit verhaal afgedrukt.

Waar is de tiende bom?

De "Sky Queen" had op zijn laatste vlucht 10 brisantbommen aan boord.

Zoals u in het voorgaande verhaal hebt kunnen lezen, moest de bommenwerper vroegtijdig van zijn missie terugkeren zonder dat de bommen waren afgeworpen. Toen het toestel werd aangeschoten en neer dreigde te storten, heeft het alsnog zijn bommen afgeworpen.

Uit een verslag, op 28 juli 1943 opgemaakt door het Hoofd van de Luchtbeschermingsdienst in de gemeente Achtkarspelen, blijkt dat negen bommen tot ontploffing zijn gekomen en grote schade aan land en gewas hebben aangericht. Zo werden 1600 m² rogge, 4000 m² haver en 3200 m² aardappelen totaal verwoest en er sneuvelde in totaal 295 m² vensterglas.

De bommen veroorzaakten bomtrechters met een diameter van 15 meter en een diepte van 6 meter. De negen bommen kwamen terecht op bouw- en weilanden nabij Surhuzum en Harkema-Opeinde.

Over een tiende bom wordt in dit verslag niet gerept, zodat aangenomen mag worden dat deze niet tot ontploffing is gekomen.

Tot op vandaag is, voor zover bekend, deze

tiende bom nog niet gevonden.

Overdenking

Bij het speurwerk en het schrijven van het voorgaande, kwam regelmatig bij mij boven waarom er op het monument op het kerkhof in Opende geen gedenksteen is aangebracht, die ons doet herinneren aan de negen Amerikanen die in en bij Opende het leven hebben gelaten.

Weliswaar zijn de stoffelijke resten later elders begraven, maar toch.....

Enige tijd geleden hebben familieleden van één van de omgekomen Amerikaanse piloten een bezoek gebracht aan het kerkhof in Opende. Ik kan mij voorstellen dat het voor hun een teleurstelling moet zijn geweest, toen zij moesten ontdekken dat er in Opende niets meer herinnert aan de dood één hunner.

Ik heb ervaren dat er met mij velen zijn die dat ook bijzonder jammer vinden en daarom wil ik samen met hen vanaf deze plaats pleiten dat, als het monument binnenkort gerestaureerd zal worden, er ook een gedenkplaat komt met de negen namen van de Amerikaanse vliegeniers die hier enkele jaren begraven hebben gelegen en dan Howard J. Adams vragen of hij het monument ter ere van zijn kameraden wil komen onthullen. Adams is na de crash nog niet weer in Nederland teruggeweest.

Ook door de dood van deze mensen mogen wij van tijd tot tijd wel eens herinnerd worden aan wat er zich in die jaren in en rond ons dorp heeft afgespeeld.

Poul Delhaas.

Dorpsagenda

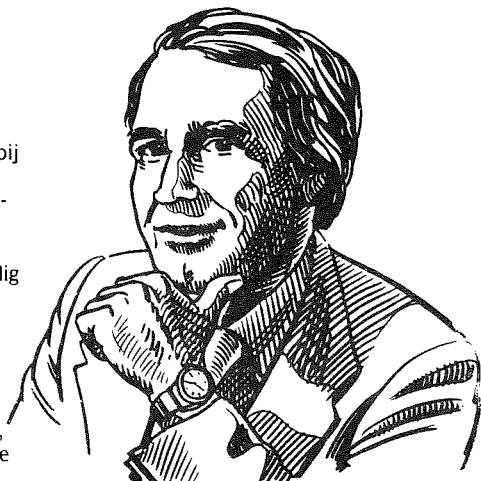
ma 28-5 tot zo 10-6 wo 6-6	Ver. Het Rode Kruis; Collecte
za 9-6	Ver. Pl. Belang + De Stjelp; Sportdag
di 12-6 tot zo 24-6 do 14-6 vr 15-6	OKO + Ver. Pl. Belang; Stratenkorfbal Anjercollecte
	Verk. leden Europees Parlem. De Stjelp; Film

za 16-6	Stichting Baansport Opende; Grasbaanraces
di 19-6	Ver. Het Rode Kruis (Wellfare- werk); Verk. gem. goederen
vr 20-7 za 28-7	De Stjelp; Film Volleybalver. + De Stjelp + Ver. Pl. Bel.; Stratenvolleybal
ma 30-7 tot zo 12-8 vr 17-8 za 1-9 za 29-12	De Stjelp; Film OKO; Begin van de competitie OKO; Trimloop

De familie de Groot heeft jarenlang teveel betaald voor hun verzekering voor huis en inboedel. Jammer, als ze direct bij ons waren gekomen, was dat niet gebeurd. Want bij een onderlinge verzekeringsmaatschappij betaalt niemand één cent teveel. Dankzij het kostprijs-principe en het feit dat iedereen deelt in de gemaakte resultaten, worden de verzekeringskosten extra laag.

Goed, dat de familie de Groot heeft ontdekt, hoe voordelig "onderling" verzekeren is, maar ook hoe veilig en vertrouwd. Want de Uitgebreide Gevaren Verzekering die ze nu hebben afgesloten, dekt behalve het risico van brand, ook diefstal, storm, waterschade, en nog een groot aantal andere risico's. En de familie de Groot betaalt nu **geen f 310,- zoals eerst, maar slechts f 168,-**.

Wilt u ook goed en goedkoop verzekerd zijn, neem dan snel vrijblijvend contact met ons op. Het loont de moeite. Zeer zeker!

**Bij ons betaalt de familie de Groot
ruim f140,- minder
voor 'n brandverzekering.**

Premies Uitgebreide Gevaren Verzekering:

Woonhuis: f0,60 per f 1000,- verzekerd bedrag.

Inboedel: f1,30 per f 1000,- verzekerd bedrag.

Bijvoorbeeld: woonhuis van f 150.000,- premie f90,-
inboedel van f 60.000,- premie f78,-

Uw "onderlinge" is vlakbij.

NOVO

Onderlinge Brandwaarborg Mij. „Grootegast”

Hoofdstraat 102 - Grootegast - Tel. 05946-2220

Provincialeweg 73 - Opende - Tel. 05946-9250

De fotocamera is op het dashboard bevestigd. Automatisch maar onverbidde-lijk legt hij elke overtreding vast.

Snelheidscontrole dient de verkeersveiligheid

21400

Er zijn weggebruikers die, op plaatsen waar dat niet mag, onbewust harder rijden dan ze denken en er zijn ook weggebruikers die dat bewust doen. Om dit soort verkeersovertredingen te bestrijden is in het verleden de snelheidscontrole in het leven geroepen. Dat gebeurde vroeger met kabels over de weg en enkele jaren later door middel van radar. Bij het zien van de oranje volkswagenbus ging automatisch de voet van het gaspedaal. Menig automobilist was daarin getraind en mocht iemand het niet opvallen, dan was er altijd wel een vriendelijke mede-weggebruiker die je even "seinde". Die tijd is voor-

21403

Eén van de onopvallende personenauto's waarmee nu de snelheidscontrole wordt uitgevoerd.

bij. Sinds enkele maanden maakt de rijkspolitie gebruik van een nieuw opsporingsapparaat die het mogelijk maakt dat snelheidscontroles minder opvallend gehouden kunnen worden. De volkswagenbus is verdwenen en heeft plaats gemaakt voor onopvallende personenauto's. In de grill van de auto is de radar gebouwd die met een hoek van 25 graden over de weg staat gericht. Op het dashboard is een fotocamera gemonteerd. De apparatuur is zodanig ingebouwd dat het steeds goed gericht staat wanneer de controle-auto parallel aan de kant van de weg wordt geparkeerd. De micro-radar maakt het mogelijk om twee verschillende maximum toegestane snelheden tegelijk te controleren, bijvoorbeeld op snelwegen waar vrachtauto's 80 en personenauto's 100 kilometer per uur mogen rijden.

De radar signaleert de overtreding en het foto-toestel op het dashboard legt de overtreding automatisch maar onverbidde-lijk op de gevoelige plaat vast. De overtredingen kunnen in beide rijrichtingen geconstateerd en vastgelegd worden.

De "pakkans" is met dit nieuwe opsporingsapparaat aanmerkelijk groter geworden. Dat blijkt ook wel uit het aantal bekeuringen die de laatste maanden de deur uitgaan.

Uw verslaggever mocht een zaterdagmiddag mee op controle. Plaats van handeling: de Provincialeweg in Kornhorn. Het is half twee

in de middag wanneer opperwachtmeester A. Groen uit Gripskerk zijn onopvallende volvo langs de kant van de weg plaatst.

Voordat de eigenlijke controle begint, wordt de apparatuur uiterst zorgvuldig gecontroleerd. "Wij kunnen pas met ons werk beginnen, wanneer we 100% zeker zijn dat de apparatuur ook goed funktioneert" vertelt de heer Groen. Een plaatje met zijn naam en nummer en een plaatje met de namen van het dorp en de straat worden in het fototoestel geplaatst. Deze gegevens komen op de foto te staan zodat men achteraf kan zien wie de overtreding heeft geconstateerd en waar.

De apparatuur is nog maar amper ingeschakeld of de eerste overtreding is reeds geregistreerd. In 20 minuten tijds passeren 70 voertuigen, waaronder traktoren en fietsers, de controle-wagen waarvan er 26 boven de 65 kilometer per uur rijden. Overtredingen tussen de 50 en 65 worden vanmiddag niet bekeurd. "Je wilt niet pietluttig zijn" zegt de heer Groen, "op een weg als deze stel ik mijn apparatuur in op 65, dat wil dus zeggen: 30% boven de maximaal toegestane snelheid. Dat is veel!"

Op smallere wegen waar auto en fiets minder ruimte hebben en de kans op ongevallen toeneemt, zal die grens lager worden gesteld. Terwijl opperwachtmeester Groen geduldig de werking van de apparatuur en het hoe en waarom van zijn werk uitlegt, doen de radar en de fotocamera hun werk. "Ons hoofddoel is: proberen de verkeersveiligheid te dienen!" Er zijn mensen die vinden dat ze er op een gemene manier worden ingeluisd.

"Dat is natuurlijk niet zo" zegt de heer Groen. "We staan openlijk aan de kant van de weg, iedereen kan en mag ons zien, we maken er geen geheim van. Verwacht van ons niet, dat we 100 meter van te voren aankondigen: "snelheidscontrole" en 100 meter later: "dank u, het is weer over". De meesten zouden dat wel willen, die vinden dat ze gewaar-schuwd moeten worden."

"Ik heb je niet gezien" wordt naderhand ook wel eens gezegd. "Dat is ook helemaal niet belangrijk" aldus de heer Groen. "Het is niet belangrijk te letten op: wat staat er aan de kant van de weg, maar veel belangrijker is te letten op die snelheidsmeter. Ook als we er niet staan moet die meter in de gaten gehouden worden."

Zo wordt een overtreding vastgelegd. Rechtsboven staan de volgende gegevens vermeld: tijdstip, datum, naam en nummer van de politieambtenaar, plaats en straat, snelheid en of het een front of achterzijde van een auto is. (F). Het getal achter de F is de zoveelste overtreding nadat het apparaat in werking is gezet.

"Wij zijn er niet op uit om de mensen zoveel mogelijk het geld uit de zakken te kloppen. Het gaat erom, dat de mensen leren een beetje rustiger te gaan rijden. Die maximum snelheid is er niet voor niks en daarom zijn deze hulpmiddelen er om die mensen daarop te wijzen."

Mensen die aan wegen wonen waar over het algemeen hard wordt gereden, ervaren die wegen als onveilig. De heer Groen is van mening dat deze mensen en hun kinderen die naar school moeten, ouden van dagen die de weg moeten oversteken, allemaal recht hebben op een stukje veiligheid. "Want als er iets gebeurt, dan is het vaak ook goed raak!"

De snelheidscontrole heeft ook nog andere functies. Uit statistieken die regelmatig van verkeersongelukken worden gemaakt, blijkt wel eens dat op bepaalde wegen veel meer ongevallen zich voordoen, dan elders. Wanneer de snelheid daarbij ook een rol speelt, is dat een reden om daar controles te gaan houden. Op deze manier draagt de snelheidscontrole een steentje bij om van een onveilige situatie, deze veiliger te maken. Natuurlijk zal er ook gekeken moeten worden naar eventuele andere oorzaken zoals bijvoorbeeld de wegconstructie, een te scherpe bocht enz.

Nog niet zo lang geleden meende men, dat brede wegen veiliger waren dan smalle omdat de auto en de fietser daardoor meer ruimte kregen. Door die ruimte nam de snelheid echter toe. De laatste tijd komt men hierop steeds meer terug. Vooral in dorpsvernieuwingsgebieden worden brede wegen weer smaller gemaakt. De stelling: "ongelukken voorkomen door de snelheid eruit te halen" doet steeds meer opgeld.

Terug naar de snelheidscontrole. Ook hier speelt de computer een belangrijke rol. Werden controles in het verleden door drie politiemensen gedaan, nu kan één man het alleen af. "We zijn mobieler geworden, we hoeven niet meer twee uren op één plaats te staan, we kunnen onze tijd veel doelmatiger indelen, het kost veel minder manuren en we kunnen onder alle weersomstandigheden, bij licht maar ook bij donker weer, ons werk doen" vertelt de heer Groen. Ook de afhandeling van de overtredingen gebeurt grotendeels automatisch. Tot 30 kilometer overschrijding van de maximaal toegestane snelheid krijgt de overtreder een acceptgirokaart thuisgestuurd. Overtredingen die daar boven zitten, worden door justitie behandeld. De boetes zijn dan aanmerkelijk hoger en de overtredingen worden bovendien geregistreerd. Wanneer iemand regelmatig boven die dertig kilometer zit, loopt hij of zij het risico van een voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid.

De snelheidscontrole is een onderdeel van de Bijzondere Controle waarvan de heer Groen het hoofd is. Deze afdeling is weer een onderdeel van de Verkeersgroep van de Rijkspolitie in Groningen. De afdeling Bijzondere Controle houdt zich niet alleen bezig met de snelheidscontrole, maar ook met de controle op het rijden door rood licht. Op een aantal gevaarlijke kruispunten in de provincie Groningen is het mogelijk dat rijden door rood licht fotografisch wordt vastgelegd. "En als iemand het niet wil geloven dat

Mensen die hun weg als onveilig ervaren maken het de automobilist meestal met dit soort kreten duidelijk.

hij of zij de overtreding heeft gepleegd, dan kan men in Groningen op het Districtsbureau terecht" aldus de heer Groen. "Daar wordt dan het bewijs geleverd, want het staat op de foto!"

De controle van deze middag is inmiddels stopgezet. Van de 26 overtreders reed de laagste 65 en de hoogste 85 kilometer per uur op een plaats waar 50 het maximaal toelaatbare is.

Aan het eind van deze leerzame middag laat de heer Groen nog weten dat mensen die zien dat er gecontroleerd wordt en daar meer van willen weten, altijd van harte welkom zijn. "Meestal gaat men bij het zien van dit alles veel bewuster rijden."

En dat is uiteindelijk ook de bedoeling.

Poul Delhaas.

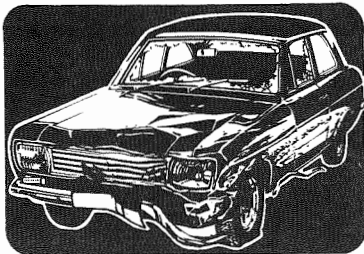

het WEER

VAN DE MAAND APRIL 1984

Nu we de maand april achter ons hebben kijken we terug op een zonnige en zeer droge maand.

De eerste 10 dagen van april stelden ons nog wel wat teleur wat zonneschijn en temperatuur betrof. Ook viel er op sommige dagen

verkoop
gebruikte
auto-onderdelen

inkoop en verkoop
schade-auto's

autosloperij

joh. v.d. heide

Leidijkreed 2. 9865VS Opende
tel. 05946 - 9724

TE KOOP

Prima gebruikte rijwielen
zowel groot als klein

Tevens fietsen te huur

rijwielverhuur

kolonieweg 6

9865VZ Opende (bij strandheem)

tel. 05946-9438

bekkema

café jan bos

ook voor:
bruiloften,
recepties,
partijen,
enz. * * * * *

altijd live
muziek aanwezig

dansen

Parkweg 5. 9865VN Opende. tel. 05946-9236

9 juni
23 juni
7 juli

nog wat hagel en natte sneeuw.

Toen viel er ook de meeste neerslag van de hele maand, ongeveer 13,5 mm. Tussen haakjes weet u het nog van april 1983. Toen viel er bijna alle dagen neerslag en had ik aan het eind van die maand maar liefst 90 mm neerslag.

Nu verder gaande met deze maand begon het steeds zonniger te worden en hadden wij de laatste 2 weken vrijwel alle dagen zon. Door dit mooie weer konden veel mensen genieten van zonnige Paasdagen en een mooie Koninginnedag. Het gevolg was wel dat wij een droogteperiode kregen die op 13-4 begon en tot en met 30-4-84 duurde.

Dus maar liefst 18 dagen droog weer. Dit mooie weer hadden wij te danken aan de hogedrukgebieden die veelal ten noorden en over ons land lagen en ons vaak noord- en oostenwind brachten. Hiermee werd vrij droge lucht met soms maar een vochtigheids-

percentage van rond de 30% aangevoerd. Het gevolg hiervan was dat we veel nachtvorsten hadden. Maar liefst 16 dagen. Wanneer ik dit schrijf valt er waarachtig de eerste regen weer.

Tot zover dit overzicht: Tot slot nog een weerrijmpje die je ook weer iets zegt over mogelijke nachtvorsten in mei.

*Voor nachtvorst zijt gij niet beschermd,
toldat Servatius zich ontfermt.*

Hier volgen nog de cijfers van april:

Gemiddelde max. temp. +12,7 graden.

Gemiddelde min. temp. +1,7 gr.

Hoogste max. temp. +20,6 gr. (21-4-84).

Totale neerslag 15,6 mm (normaal 52 mm).

7 dagen met neerslag.

Voor bijzonderheden of waarnemingen over het weer en eventueel vogels kunt u mij bellen. Telefoon 05946-9853.

Fred Janac.

Opende politieauto total loss

De politieauto die bij het bureau Opende hoort, is woensdagmorgen 9 mei j.l. omstreeks 9.20 uur betrokken geweest bij een aanrijding. Opperwachtmeester B. Mulder kreeg tussen Niekerk en Zuidhorn geen voorrang en werd door een botsing die daarvan het gevolg was, tegen een tegemoetkomend voorsorterende auto gedrukt.

De heer Mulder raakte hierbij licht gewond en de politieauto total loss. Nu was de politieauto toch al afgeschreven; het was juist die morgen bezig aan zijn laatste rit. De politieauto zou die dag omgeruild worden voor een andere. Aanvankelijk leek het erop dat Opende het weer met een neutrale dienstauto, zonder toeters en bellen, moest doen, maar enkele dagen later werd toch weer een opvallend exemplaar aan Opende toegewezen.

Het is nog niet bekend wanneer, maar zeker

Foto: Roelof Feringa

Het troosteloze beeld van een politieauto na een aanrijding, total loss.

is dat de opvolger van deze politieauto (wanneer het weer een opvallende wordt) een Volvo 343 zal worden, want dit is de laatste Fiat 127 die in het District Groningen nog beschikbaar was.

PDs.

Vrijwilligerswerk in het Wilhelmina Rustoord

"Ik ben verdwaald". Deze titel geeft een verpleegarts A. Hoogerwerf mee aan een boekje dat hij heeft geschreven over demente be-

jaarden. Een passende omschrijving. Maar er is natuurlijk veel meer over te zeggen. De verleiding om dat te doen is groot. Maar het past niet in de opzet van dit blad. Wat is dan de bedoeling?

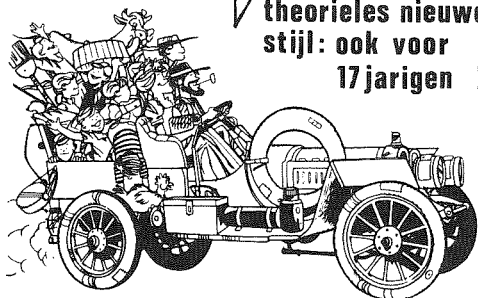
Nu is het kenmerk van een verdwaalde, dat

MIEDEMA

Openderweg 30. 9865 XE Opende
t e l. 05946-9414
b.g.g. 05944-3011

ook uw
autorijschool

theorieles nieuwe
stijl: ook voor
17jarigen !

uw warme
bakker **J.A. IJKEMA**

Provincialeweg 71
9865AC Opende
tel. 05946-9180

heeft voor u

1e week **APPELTAART** van f 5,50 voor f 4,95
2e week **SLAGROOMCAKE** van f 4,50 voor f 3,25
3e week **TOMPOEZEN** van f 5,00 voor f 4,00
4e week **RIJSTEVL** van f 6,95 voor f 5,50

★★★
SRV

H.KOOP: uw thuiswinkel
voor *

*
*
*
*
melk en melkprodukten
dagelijkse levensmiddelen
verse groenten en fruit
vers brood en banket

*
*
*
*
service van deur tot deur

★★★
SRV

die weer op weg wordt geholpen. Maar dat kost energie. Veel energie. En onze mensen zijn vaak op zo verschillende manieren verdwaald. Dat vraagt evenzovele hulp. De eigen medewerkers komen daar niet in elk opzicht aan toe. En dan is elke vorm van ondersteuning erg belangrijk. Daar kan vrijwillige hulp uitkomst bieden. En die hulp kan op bijna elk terrein worden verleend. Maar dan graag in onderling overleg. Mochten er onder u zijn, die vinden dat ze er

wat tijd in willen stoppen, dan kunt u met mij contact opnemen. Maar zegt u, ik wil er toch eerst nog wel eens met iemand anders over praten, dan kan dat ook. Mevr. R. Jager, Provincialeweg 111, tel. 9501 en mevr. A.J. Janssens, Alkemastraat 20, tel. 9041, willen u met alle plezier eerst eens hierover te woord staan.

In de hoop op toch wel wat reacties.

J.B.A. Oberink - dir. W.R.O.

Riolering.

Ook u is het ongetwijfeld opgevallen, dat de werkzaamheden i.v.m. de aanleg van de riolering langs de Provincialeweg nu in volle gang zijn. Een groot knelpunt in het dorp zal binnenkort tot het verleden behoren.

Zoals de aanwonenden van de Provincialeweg bekend is, heeft het College van B. en W. een plan gemaakt, waardoor de aanwonenden hun woning nog tijdens de aanlegwerkzaamheden op de riolering kunnen laten aansluiten tegen een voordelig tarief. Wanneer bewoners dat willen, dan kan de aannemer die ook het hoofdriool legt, de betreffende woningen meteen op het hoofdriool aansluiten. De kosten daarvan bedragen f 125,- voor de eerste 10 meter tussen de woning en het aansluitpunt op het hoofdriool (inclusief materiaal en arbeidsloon). Elke meter meer boven de eerste 10 meter kost vervolgens f 12,50 per meter.

De opzichter van het werk, de heer Slot, zal met u bespreken waar de aansluiting het beste kan worden gelegd. Uiteraard komt het herstellen van de tuin in de oorspronkelijke staat voor rekening van de bewoners zelf. Dat moet namelijk ook gebeuren, wanneer de bewoners de woning niet door de aannemer op het hoofdriool laten aansluiten, maar dat bijvoorbeeld zelf doen.

Hier en daar moeten het hoofdriool en aanvullende voorzieningen zoals putten en pompen in particuliere grond worden gelegd. In die gevallen wordt de oorspronkelijke toestand natuurlijk wel door de aannemer her-

steld, of worden de kosten daarvan tegen een vastgesteld tarief vergoed.

De gemeente zal in de toekomst het hoofdriool en de daarbij behorende voorzieningen moeten kunnen onderhouden. Er moeten soms reparaties worden verricht. Daarvoor is nodig, dat de gemeente toegang heeft tot het riool, ook wanneer dit in particuliere grond ligt. Aan de eigenaren van de grond waarin het hoofdriool komt te liggen zal de gemeente daarom vragen een overeenkomst te sluiten voor de **vestiging van een zakelijk recht**. De gemeente verkrijgt daarbij het recht onderhoudswerkzaamheden aan de riolering uit te voeren en verplicht zich tegenover de eigenaar de oorspronkelijke staat van de grond of de tuin te herstellen. Vrijwel alle eigenaren die te maken krijgen met de vestiging van het zakelijk recht, hebben hun medewerking hieraan al mondeling toegezegd. De Dorpsvernieuwingscommissie wil erop aandringen, dat de schriftelijke overeenkomst ook spoedig tot stand komt. Daarmee ontstaat ook voor de toekomst een duidelijke afspraak. Eventuele nieuwe eigenaren weten dan waar ze aan toe zijn en de benodigde reparatiewerkzaamheden hoeven dan niet te stagneren.

Kortom, de commissie adviseert de betrokkenen nu gebruik te maken van het voordelige tarief voor aansluiting op het hoofdriool en waar nodig medewerking te verlenen aan de vestiging van het zakelijk recht.

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met de opzichter, de heer Slot, in de directiekeet (hoek Provincialeweg-Bosweg) of **telefoon: 8253**.

Fietspaden Provincialeweg

Op 15 september 1982 heeft het dorp Open-

folkert nobach

loonbedrijf

tel. 05946-9495

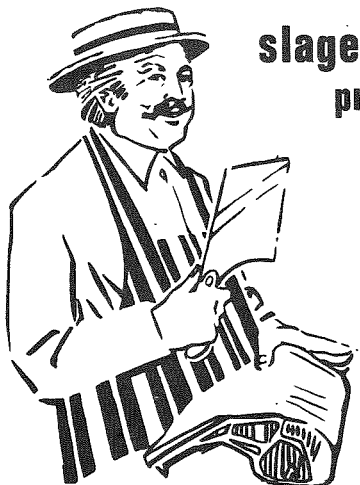
Voor alle werkzaamheden:

**o.a. SPUITEN en KRAANWERK
MAAIEN - PERSEN en INKUILEN**

Goed en niet duur!!!

Vraag vrijblijvend inlichtingen.

Provincialeweg 101 _____ 9865 AD Opende

slagerij HELMUS tel. 05946-9917
provincialeweg 54. 9864PE Kornhorn

- * **ZET DE BARBEQUE MAAR BUITEN**
- * Gespecialiseerd in gemarineerd vlees/
- * of pikant gekruid vlees
- * **Voor de vakantie kunt u uw vlees laten**
- * **inblikken bij de VAKMAN SLAGER!**
- *

* *Dagverse aanbiedingen:*

maandagmorgen
VERSE WORST
1000 gr. **7,90**

dinsdagmorgen
gepaneerde
SCHNITZEL
100 gr. **99 ct.**

woensdag
**GEMENGD
GEHAKT**
zonder kleurstof
1000 gr. **6,98**

donderdag
KUIKENBOUT
1000 gr. **5,98**

de zich uitgesproken over de manier, waarop de verkeersveiligheid voor fietsers op de Provincialeweg zou moeten worden verbeterd. Op de druk bezochte inspraakavond in Eben Haézer kwam toen als standpunt van de dorpsbewoners naar voren, dat er een vrijliggend fietspad aan beide zijden van de weg langs de gehele lengte vanaf Kornhorn tot Surhuisterveen moest komen. In het kader van de verbetering van de woonomgeving stemde men toen ook in met het plan het kruispunt Provincialeweg, Drachtsterweg, Verbindingsweg (dorpspleintje) te reconstrueren.

Onder voortdurende aandrang van het College van B. en W. en de Dorpsvernieuwingscommissie van Kornhorn en Opende heeft het provinciaal bestuur nu een plan voor de Provincialeweg ontwikkeld. Daaraan zijn langdurige discussies tussen de verschillende afdelingen van Provinciale Waterstaat en de Prov. Planologische Dienst voorafgegaan. Het plan is dus op provinciaal niveau moeizaam tot stand gekomen.

Het komt er nu op aan, dat het plan hoge prioriteit krijgt bij de uitvoering. Zoals u misschien bekend is, wil de Minister voor Verkeer en Waterstaat de subsidieregeling voor de aanleg van fietspaden afschaffen. Wel komt er nog enkele jaren knelpuntengeld beschikbaar. Het College van B. en W. zal er bij de provincie op aandringen, dat er uit deze pot ook geld voor Opende komt. De beide Dorpsvernieuwingscommissies ondersteunen het College hierin zoveel mogelijk.

Waaruit bestaat het plan van de provincie nu? Het standpunt van de dorpsbewoners is voor het overgrote deel terug te vinden in het provinciale plan. Ook daarin wordt uitgegaan van vrijliggende fietspaden aan beide zijden van de Provincialeweg. Er is daarvoor echter niet voldoende ruimte in Opende-Oost. De provincie kiest daarom in deze kern voor enkele herinrichtingsmaatregelen (o.a. verharding voetpaden en verschillende kleuren bestrating) en een voorziening om de fietsers en het overige verkeer op een veilige manier binnen de kern bij elkaar te voegen.

De Dorpsvernieuwingscommissie stemt op basis van de inspraak uiteraard in met de keuze van de provincie voor tweezijdige fietspaden. Wel konstateert de commissie, dat de

plannen voor Opende-Oost afwijken van de inspraakresultaten. De commissie merkt echter tegelijkertijd op, dat het eerder met de bewoners van Opende-Oost besproken woonomgevingsplan wel kan worden gehandhaafd. Op woensdag 23 mei j.l. zijn de aanwonenden van de Provincialeweg in Opende-Oost in het Vrijzinnig Gebouw over de plannen geïnformeerd.

Wat de uitvoering van het plan betreft nog het volgende. De commissie ondersteunt het College van B. en W. in de pogingen zo'n hoog mogelijke prioriteit toegekend te krijgen voor de fietspaden langs de Provincialeweg. De commissie stemt in met de keuze voor fietspaden aan beide zijden van de weg. Daarmee wordt over het geheel genomen het gesignaleerde probleem van de verkeersveiligheid voor fietsers verholpen. Tegelijkertijd moet met de aanleg van de fietspaden voldoende rekening worden gehouden met de individuele wensen van de aanwonenden van de Provincialeweg in het bijzonder. Bij de uitvoering van het plan moeten dus zaken als de afstand van het fietspad tot de weg, de oversteekbaarheid van agrariërs e.d. aan de orde kunnen komen.

Voor een aantal werkzaamheden in het totale plan is in 1985 nog geld beschikbaar, daarna niet meer. Het gaat dan om subsidie van het Ministerie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu voor de verbetering van de woonomgeving. De reconstructie van het kruispunt in het centrum van Opende en de herinrichting in Opende-Oost vallen onder deze subsidieregeling. De Dorpsvernieuwingscommissie heeft het standpunt ingenomen, dat deze werkzaamheden zo mogelijk nog in 1985 moeten worden uitgevoerd, eventueel in afwachting van de aanleg van de fietspaden. Het gaat dan wel om delen van een totaal plan voor de Provincialeweg. Echter, wat nu al kan worden gedaan, is meegenomen. Het ontstaan van een soort van dorpspleintje voor café Lagerwaard, de betere oversteekbaarheid naar het gymnastiekgebouw en de herinrichting van Opende-Oost zullen een aanzienlijke verbetering voor het dorp betekenen.

Bibliobus

Met ingang van 29 mei is het aantal uren dat

de bibliobus in Opende staat, fors uitgebreid. De bus zal nu ook 's avonds (dinsdag) op de Drachtsterweg geopend zijn.

De Dorpsvernieuwingscommissie betreurt het, dat het niet mogelijk is gebleken de bereikbaarheid van de bus voor de lagere scholen te handhaven of te verbeteren.

Niettemin hoopt de commissie, dat velen de weg naar de bibliobus zullen vinden nu de bus langer in Opende staat en ook 's avonds geopend is. De commissie verwacht, dat deze situatie voor de leerlingen in het voortgezet onderwijs en de mensen met een baan een belangrijke verbetering betekent.

De Dorpsvernieuwingscommissie zal nog met de vrijwilligsters bespreken op welke wijze nu het informatiepunt (naslagwerken, tijdschriften e.d.) in het peuterspeelzaal-gebouw het beste kan worden voortgezet.

Premie-koopwoningen

Er zullen dit jaar geen premie-A koopwoningen in Opende worden gebouwd. Wel is gebleken, dat er voor dergelijke woningen serieuze belangstelling in het dorp bestaat. Er waren op 1 mei (de vervaldatum) echter onvoldoende kopers om tot daadwerkelijke bouw te kunnen overgaan.

Op basis van de nu opgedane ervaringen pleit de Dorpsvernieuwingscommissie ervoor, dat volgend jaar opnieuw wordt geprobeerd premie-A koopwoningen in Opende te bouwen. De commissie is er dan ook voor-

stander van, dat in het door het gemeentebestuur op te stellen Volkshuisvestingsplan hiervoor ruimte wordt geboden.

Nog steeds is het mogelijk in Opende ook enkele woningen als premie-C woning te bouwen. Mits wordt voldaan aan de gebruikelijke voorwaarden, kunt u een woning naar eigen ontwerp en eventueel door u zelf te bouwen als premie-C woning aanmelden bij de gemeente. U verkrijgt dan de voor de premie-C regeling geldende subsidie. Dergelijke woningen hoeven dus niet door de aannemer en met tussenkomst van een makelaar te worden gebouwd.

Volkstuintjes

Er zijn nu zoveel gegadigden voor een volkstuintje, dat de Vereniging Plaatselijk Belang een officieel verzoek bij het gemeentebestuur zal indienen voor een stuk grond.

Uit informeel vooroverleg is gebleken, dat het voorstel bij het College van B. en W. in goede aarde zal vallen.

Er wordt naar gestreefd in het najaar (per 1 november) de volkstuintjes uit te geven. Gegadigden kunnen zich nog steeds melden bij de heer J.M. van der Harst, Drachtsterweg 5, telefoon 9153.

Dorpsvernieuwingscommissie Opende,
(voor inlichtingen: D.T. ten Brink, tel. 05940-5432).

Bodemverontreiniging door lekkende benzine-opslagtank in Opende-Zuid

"Ik kom lang niet aan mijn trekken." Dat zei Geert Drost, wonend aan de Bossingel, hoek Kolonieweg, voor het eerst in 1979. Toen was hij er al haast zeker van dat de ondergrondse opslagtank met superbenzine niet deugde.

Toen hij in 1980 bij de toenmalige Aankoop Centrale opnieuw melding maakte van zijn vermoedens, werd de tank door middel van afpersing gecontroleerd. "Niets aan de hand" werd er gezegd, maar Geert Drost is altijd blijven twijfelen. "Ik heb het gevoel, dat ik al die jaren met een kluitje in het riet ben gestuurd."

De lekkende opslagtank wordt uit de grond gehaald.

We schrijven 3 februari 1984. De benzine-tank van een personenauto wordt bij de OK-pomp van Geert Drost aan de Kolonieweg

volgetankt met superbenzine. Bij de Scheiding aangekomen, laat de auto het afweten en komt hortend en stotend tot stilstand. Dat overkomt die dag nog een aantal autobezitters en het duurt even tot men tot de ontdekking komt, dat de auto nog steeds niet op water wil rijden. Door het hoge grondwaterpeil is er grondwater in de opslagtank gedrongen. Metingen wijzen later uit, dat er 383 liter water en 3017 liter superbenzine in de opslagtank aanwezig is.

Omdat Aceco (de nieuwe naam voor Aankoop Centrale) er nog steeds niets van wil weten, heeft Geert Drost ten einde raad het Milieubeheer ingeschakeld.

Er werd direct een bodemonderzoek ingesteld en al vrij snel kwam men tot de ontdekking dat de grond sterk verontreinigd was. "De grondmonsters hoefden niet eens opgestuurd te worden" vertelt Geert Drost, "want je kon zo wel ruiken wat er aan de hand was." Er zat dus wel degelijk benzine in de grond, Drost kreeg toch gelijk.

Onder toezicht van het Milieubeheer heeft

Aceco, gesommeerd door het gemeentebestuur van Grootegast, op donderdag 3 mei j.l. de verontreinigde grond afgegraven en naar de gemeentelijke stortplaats gebracht. Naar schatting 150 m³ verontreinigde grond moest in een laagje van ca. 10 cm. ter verdamping over de stortplaats worden uitgespreid. Het gat werd uiteindelijk ongeveer 4 meter diep en weer aangevuld met schoon zand.

Hoewel de uiteindelijke schade nog niet bekend is, de boekhouder is druk bezig met het uitzoeken daarvan, verwacht Drost dat deze in de vele duizenden guldens zal lopen. "Ik hoop dat het goedschiks geregeld zal worden" aldus Drost, "anders zal ik toch een advocaat in de arm moeten nemen."

Na 15 jaar service, dag in, dag uit, zeven dagen per week, is er sneller dan het in de bedoeling lag, een eind gekomen aan de activiteiten bij het pompstation aan de Kolonieweg.

PDs.

Stichting Baansport Opende

Folkert Bakker groeit naar topvorm

OPENDE WACHT GROOTS MOTORSPORTSPEKTAKEL

Zaterdag 16 juni staat Opende in het teken van de motorsport. Dan vindt een voor deze regio unieke grasbaanwedstrijdplaats, waar aan talrijke Nederlandse toppers mee zullen doen. Toppers die borg staan voor een brok motorsport-spektakel van de bovenste plank. In de vorige Keuvelaar hebt u reeds kennis genomen van de oprichting van de "Stichting Baansport Opende". Het bestuur van deze stichting bestaande uit Johannes Gjaltema (voorzitter), Simen Terpstra (secretaris) en Freerk Wijma (penningmeester) heeft de zaken groots aangepakt en bieden Opende en zijn wijde regio op zaterdagmiddag 16

juni a.s. een grandioos programma aan zoals dat nimmer in deze omstreken is aangebo-

den.

Naast gewone crossmotoren komen dan in de baan de specials, dat zijn de speciale baanmotoren waarop alleen de groten in de vaderlandse grasbaanwereld uitkomen. De special is de officiële benaming voor speedway-motor.

De man met de grootste erelijst is ongetwijfeld Tjalle Reitsma uit Bolsward, de enige Nederlander die in de baansport met een FIM-medaille op zak loopt (FIM = Internationale Motorsportfederatie).

Enkele jaren terug verspeelde hij in Assen tijdens de finale van het Europese Kampioenschap de titel door een val, maar werd toch nog derde. Zolang er om het EK wordt gereden wist de snelle Fries zich voor de finale te plaatsen en dat kunnen weinigen hem na zeggen. Twee jaar geleden was hij nog kampioen van Nederland en verspeelde zijn titel vorig seizoen door een knieblessure. Naast Tjalle Reitsma komt in Opende aan het vertrek de verrassing van het nog prille grasbaan-seizoen, de 22-jarige Hielke de Graaf uit Kollumerzwaag. Deze als een komeet omhoog geschoten "vuurvreter", hij reed zich in één seizoen naar de top, verraste iedereen met een klinkende zege tijdens de kwartfinale in Ermelo, waar hij nota-bene als invaller aan de start kwam.

En wat te zeggen van de gebroeders Sjoerd en Hylke Dijkema, waarvan de laatste nauw verbonden is aan Opende. Hij wordt namelijk gesponsord door Autobedrijf van der Hoek en Alting. Hylke Dijkema is niet alleen erg snel op het gras maar staat ook op de sintels zijn mannetje. Het vorige seizoen wees hij een profcontract af in Engeland. In het Nederlandse kampioenschap eindigde hij vorig jaar als vierde.

En last but not least.....Uw eigen Folkert Bakker. Vijfvoudig kampioen van Nederland. Rijdt dit seizoen voor het derde jaar op de special, de speedwaymachine, een machine zonder versnellingen of remmen, met een speciale brandstof, goed voor 70 PK (!) en een snelheid van 150 km. per uur.

Vorig jaar kampioen bij de B-specials en

daardoor gepromoveerd naar de specials A, de topklasse in Nederland. Diegenen die dachten dat de successen in dit snelle geweld voorbij zouden zijn kwamen bedrogen uit. De door Terpstra Houtbouw Opende gesponsorde Bakker schafte zich een nog snellere machine aan en de eerste successen konden niet uitblijven. Een eerste plaats in Balkbrug vóór Hielke de Graaf, een tweede plaats in Ermelo achter de regerende nationale kampioen Harm Horstede en een schitterende zege in een sterk bezette internationale dirt-track in het Belgische Genk, waar hij in alle vijf heats waarin hij aan de start kwam ongeslagen bleef.

Krijgt deze succesreeks een vervolg in Opende? Aan Folkert Bakker zal het niet liggen. "Voor eigen publiek wil ik schitteren" verklaarde hij onlangs. En wie de trots van Opende een beetje kent weet dat het thuisfront wat te wachten staat op zaterdag 16 juni. Folkert Bakker is niet de enige regionale favoriet. In de klasse 250 cc junioren komen drie Feansters aan de start, die alle drie goed zijn voor een plaats op het erepodium. Het grootste talent is de 17-jarige Martin Boersma, die dit seizoen debuteert bij de GMB en reeds op het ereschavot plaats mocht nemen. Meer ervaren zijn Miente Stienstra en Dicky Roffel, die beiden op een Suzuki uitkomen.

Verder komen nog aan de start de 500 cc senioren met rijders als Oege de Jong en Anne Breemer en de special junioren.

De wedstrijden, waar zo'n 2500 toeschouwers worden verwacht, worden gehouden aan de Zuiderweg, waar een baan is uitgezet van bijna 500 meter, waar op het rechte eind snelheden van zo'n 130 km. worden gehaald. De wedstrijden staan onder auspiciën van de GMB (Grasbaan Motorrennersbond), die rijdt onder de vlag van de KNMV.

Zaterdag 16 juni verkeert Opende in de ban van de motorsport en welke Opendenaar laat zich deze kans ontglippen. Op naar de Zuiderweg, waar om 13.30 uur de wedstrijden officieel beginnen. Na afloop vindt de prijsuitreiking plaats in café Bakker.

J.H.

Collecte

De collecte die gehouden werd t.b.v. de Ne-

derlandse Hartstichting heeft in Opende f 925,50 opgebracht. Alle gevers en geefsters hartelijk dank.

UW PERSOONLIJKE ADVISEUR VOOR AL UW GELDZAKEN

W. VAN DER MEULEN
Drachtsterweg 43
OPENDE - Tel. 9564

Kasuren:
ma. 9.30 – 12.00 uur
wo. en do.

17.00 – 19.30 uur
en na tel. afspraak.

(desgewenst service
bij U aan Huis.)

- Sparen
- Salarisrekeningen
- Persoonlijke leningen
- Hypotheken
- Verzekeringen

**CENTRALE VOLKSBANK
DAAR VOELT U ZICH THUIS**

De bank in uw buurt
met ruim 625 vestigingen in Nederland.

gezelligheidscentrum bij uitstek

bar-dancing ★ disco

DE LAUWERS

Provincialeweg 2. 9865AH Opende. tel.05946-9053

Bouw nieuwe christelijke KBO-school vordert gestaag

Als alles goed gaat, (en het lijkt erop!) zal direct na de grote schoolvakantie de nieuwe Christelijke KBO-school aan de Hoge Kamp officieel in gebruik genomen kunnen worden.

De "eerste" steen werd maandagmiddag 7 mei j.l. gelegd door de voorzitter van het nieuwe schoolbestuur, de heer G.P. Lutter. Het is maar goed dat dat symbolisch was en niet de werkelijkheid want dan kon men het wat de datum van ingebruikname betreft, natuurlijk wel vergeten.

Een speciaal voor deze plechtigheid ingestuurd lied werd door alle schoolkinderen uit volle borst gezongen terwijl een stevige noordenwind hun ballonnen, die even tevoren waren opgelaten, snel uit het oog deed verdwijnen.

Onder het toeziend oog van de beide aanneemers Alserda en Notebomer en de wethouders Zuiderveld en Broersma, droegen veertien kinderen, uit elke klas één, een bouwsteen aan waarna de eerste steen met daarop "Eén naam is aller zegen" ingemetseld kon worden.

De schoolkinderen kregen na afloop nog een ijsje en het feest was compleet toen bleek dat ze die middag iets eerder naar huis mochten dan gewoonlijk.

21718

De heer G.P. Lutter zet de "eerste" steen op z'n plaats.

Intussen zijn zowel ouders als kinderen druk aan het bedenken hoe de nieuwe school in de toekomst zal gaan heten.

PDs.

21611

Daar gaan ze... richting Spanje.

meubelhandel

ijtsma

provincialeweg 56-58
9865AJ Opende. tel. 05946 - 9218

**DE HOGE BUFFETKAST
VOOR LAGE PRIJS...**

**AKTUEEL-
WOON-
VOORDEEL**

f 1755,-

Een pracht
van een eiken
buffetkast
met vitrine met
ingelassenmodel.
Mooi, maar vooral
veel praktisch
tergemoet
voor weinig geld.
Breedte 150 cm,
hoogte 170 cm.

Maandag's gesloten - Vrijdagavond koopavond
Wij ruilen uw oude meubels in

café - restaurant - snackbar
SPORTZICHT

Zaterdag 2 juni
ROMMELMARKT
Supportersver. V.V. Opende
Achter café Lagerwaard

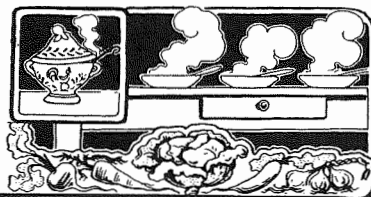
**voor uw
gezelligheid,
'n drankje
of
'n hartig hapje**

**vers en
overheerlijk
softice**

's-maandags gesloten

b.j. lagerwaard & zn.
provincialeweg 66
9865AK Opende. tel. 05946 - 9954

Scholen

Feestelijke ouderavond "Het Kompas"

Vrijdag 11 mei j.l. hield de openbare basisschool haar feestelijke ouderavond. Voor het eerst werd de avond verzorgd door de leerlingen van de school en vond plaats in de leefkuil van de school.

De opkomst was groot: n.l. 90 ouders waren gekomen om de prestaties van hun kroost te zien. Zelfs opa's en oma's waren aanwezig om te genieten van de prestaties.

Voor de pauze lieten de leerlingen van klas 4 en 5 enkele stukjes zien. Je kon merken dat ze goed ingestudeerd waren want het ging fantastisch. De rollen zaten er goed in en het spel was prima. De kinderen hadden er zelf ook plezier in, wat goed naar voren kwam. In de pauze kon men koffie drinken in de koffiekamer. De gymzaal was veranderd in een gezellige kantine en het was er goed vertoeven. Men kon ook loten kopen.

Na de pauze werd de musical opgevoerd door de leerlingen van klas 5 en 6. Dit werd een groot succes. Werkelijk ieder kind zette

zijn/haar beste beentje voor en dat was dan ook te horen en te zien. Het publiek genoot hoorbaar en de ovatie was dan ook groot. De kleding, make-up, regie, toneel, kapsels etc. etc. werd allemaal verzorgd door het personeel. Zij hebben dan ook weinig gezien van de voorstelling maar het succes is ook mee aan hen te danken.

Na de voorstelling kon men nog een glaasje fris nemen in de koffiekamer onder het genot van prachtige muziek. Deze muziek werd gemaakt door Pieter Knor en Jan Klinkenberg. Dit werd zeer gewaardeerd. Jan van der Woude speelde met de muzikanten mee op

MIEDEMA CARAVANS

noorderringweg 6
9363TC MARUM
tel. 05944-3011

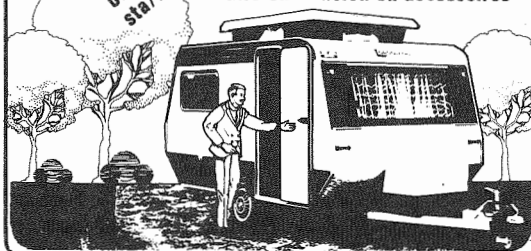
Een nieuwe generatie Caravans

Beyerland caravans
Gronland
Award

OCASIONS in alle merken
sta/vouw/toercaravans

Raclet vouwwagens
Sunseeker stacaravans
Condor caravans
Abi stacaravans

alle onderdelen en accessoires

T-van kammen

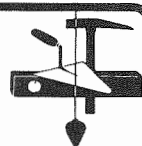

timmer & aannemingsbedrijf

* reparatie
* en
* onderhoud.
* verbouw
* en
* nieuwbouw.

handel in
bouwmaterialen
en ijzerwaren

drachtsterweg 4
9865AT Opende
tel. 05946 - 9054

vakantiehuisjes etc. garages schuurtjes vakantiehuizen paardenboxen garages schuurtjes vakantiehuizen paardenboxen garages

houtbouw

terpstra

openderweg 1.
9865xd opende.
tel. 05946-9192-9471

Een foto-impressie van de feestelijke ouderavond.

De gelaatsuitdrukkingen van de kinderen spreken voor zich.

de mondharmonika. Hij deed dit alsof hij nooit anders gedaan had. Deze feestavond, die voor het eerst op deze

manier opgezet was, is een succes gebleken en we denken dan ook aan een herhaling.

Jannie Jagersma-Reinders.

Rijkspolitie Opende

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN IN DE MAAND APRIL 1984

Aanrijdingen:

Totaal behandeld: 3

Oorzaak:

- achteruit rijden 1
- voertuig niet voldoende onder controle 1
- niet voldoende afstand bewaren 1

Plaats:

- buiten de bebouwde kom 2
- binnen de bebouwde kom 1

Bij de ongevallen betrokken voertuigen:

- personenauto 5

Eén bestuurder reed met zijn personenauto de sloot in omdat hij onder invloed van alcoholhoudende drank verkeerde. Hem werd een bloedproef afgenomen.

Andere assistentieverleningen in de verslagperiode:

- diefstal 2
- vernieling 2
- verrichtingen t.b.v. off. instanties 8
- hulp aan personen 7

- gezinsproblemen 3
- verkeersbemoelingen 2
- loslopende dieren 1
- klachten omtrent ill. zenders 2
- openbare dronkenschap 1
- best. personenauto onder invloed alcoh. 2

In april zijn ook de schoolverkeersexamens afgenomen. Hieraan werd door alle scholen deelgenomen. Er deden 49 leerlingen examen. Dit was het schriftelijk gedeelte. Er slaagden 47 van hen.

Een controle in samenwerking met de rijksverkeersinspectie ten aanzien van de Rijttijdenwet en de Wet Autovervoer Goederen, leverde een proces-verbaal op tegen een chauffeur die vele uren te lang achter elkaar zijn voertuig bestuurde.

In de maand april zijn op de Provincialeweg wederom snelheidscontroles uitgevoerd.

Hierbij werden tijdens controles welke gemiddeld 3/4 uur duurden, 305 voertuigen geteld. De controles werden alle uitgevoerd binnen de bebouwde kom van Opende-West, Opende-Oost en Kornhorn. Het aantal overtredingen van de maximum snelheid bedroeg 53 en de daarbij gemeten snelheden varieerden van 65 tot 94 kilometer per uur.

Hout- en Bouwbond C.N.V. afd. Opende 55 jaar

Tijdens een feestelijke vergadering in de grote zaal van "Pro Deo" vierde vrijdagavond 11 mei j.l. de afdeling Opende van de Hout- en Bouwbond C.N.V. haar 55-jarig jubileum. Voor deze gelegenheid was hoofdbondsbestuurder Freek van der Meulen naar Opende gekomen om de gelukwensen van het hoofdbestuur over te brengen. In zijn toespraak stak de heer Van der Meulen de waardering voor deze afdeling niet onder stoelen of banken. "Het is weliswaar in vergelijking met stedelijke afdelingen geen grote afdeling, maar tot de dorpen die wij kennen, is het wel een behoorlijke afdeling die veel respect afdwingt, veel activiteiten ontplooit en erg actief is in de propaganda." De heer Van der Meulen overhandigde een enveloppe met inhoud. Nadat de heer W. Oost uit Kornhorn de gouden speld had ontvangen, kon men genieten van het toneelstuk "Kontakt met Kootje", een blijspel in drie bedrijven dat met veel verve door de toneelvereniging "Willem Bilderdijk" op de planken werd ge-

Hoofdbondsbestuurder Freek van der Meulen overhandigt voorzitter Wiebe Plantenga van de jubilerende afdeling een enveloppe met inhoud.

bracht.

Het was reeds na twaalfen toen voorzitter Wiebe Plantenga iedereen een wel thuis toeriep.

PDs.

Scholen

Zwanezang oud papier-aktie Rehobothschool

Door de fusie met de twee andere Christescholen in ons dorp, is er tevens een eind gekomen aan de oud papier-aktie van de Hervormde Rehobothschool. Zaterdag 12 mei j.l. werd voor het laatst het oud papier opgehaald.

Dat werd vanaf 1972 al gedaan door vrijwilligers, bestaande uit ouders, onderwijzend personeel en oud-leerlingen met door enkele ouders beschikbaar gestelde tractoren.

Van de opbrengst kon een deel van de

schoolreisjes worden bekostigd en konden de bijdragen van de ouders daardoor worden "gedrukt". Zo hoeven de ouders dit jaar bijvoorbeeld slechts f 15,00 per kind te betalen, terwijl zonder de opbrengst van het oud papier dit bedrag zeker het dubbele zou bedragen.

Enkele cijfers: De eerste aktie, in het voorjaar 1972, leverde een bedrag op van f 240,00. Per kilo werden in de afgelopen 12 jaren bedragen betaald, variërend van zo'n 3 tot meer dan 20 centen. Meestal werd er eens per twee maanden tussen de 2000 en 3000 kilo oud papier opgehaald.

De aktie zal, als gevolg van de fusie van de drie scholen, naar alle waarschijnlijkheid worden overgenomen door de Nederlands Hervormde Gemeente.

PDs.

de Stjelp

Verslag Paasspelweek

Zoals de voorafgaande jaren is er in de Stjelp weer een paasspelweek gehouden. Deze was van 16 t/m 20 april.

Op maandag 16 april, de eerste dag van de spelweek was er een instuifmiddag. Deze middag werd door $\pm$ 36 kinderen bezocht. De leeftijd varieerde van 4 tot 12 jaar. Het programma bestond vandaag uit kinderspe-
len, met o.a. een schiettent, ringgooien, een knikkerspel, buswerpen, een biljartspel en nog vele anderen. De kinderen deden hier enthousiast aan mee. In de pauze kregen ze allen limonade.

Op dinsdagmiddag 17 april werd onder ideale weersomstandigheden voor de tweede keer een fietscross georganiseerd. Er waren plm. 30 deelnemers verdeeld over 3 categorieën. In groep 1 (4, 5 en 6 jaar) werd zeer fel gestreden door de deelnemers. De uitslag was hier: 1. Edwin Gaikema, 2. Gosse Meyer en 3e werd Hinke Pool. In groep 2 (7, 8 en 9 jaar) werd Barrie Gjaltema ondanks een valpartij in een van de heats, toch nog 2e. Zeer goed gedaan Barrie. De uitslag: 1. Gerben de Bruin, 2. Barrie Gjaltema en 3e Willem

21192

De voorsprong bedroeg enkele meters.....

21189

De inzet was bijzonder groot.

Adema. In de derde groep (10, 11 en 12 jaar) was Ritske Pool superieur, hier werd Freek Pool tweede en Ino Frankes derde. Hierna werd een wedstrijd verreden met alle 30 rijders aan de start. Deze wedstrijd werd glansrijk gewonnen door 1. Sebastiaan Gaikema, 2e was Roelof Frankes en 3e werd Joeke van der Velde. Onder luid applaus van het duizendkoppige? publiek werden hierna de prijzen uitgereikt.

Op woensdag 18 april werden er 's morgens voor de kinderen tekenfilms gedraaid. Deze morgen kwamen er plm. 75 kinderen. Enkele tekenfilms die gedraaid werden waren Pluto, de Flintstones, Woody Wood Pecker en Tweetie. De kinderen hebben enorm genoten van deze films.

Op de donderdagmorgen 19 april was er records verbreken. Deze morgen werd bezocht door 26 kinderen, die allen probeerden records te verbreken.

Het record: aantal bekertjes stapelen in 5 min., stond op naam van Marja Reitsma met 12 bekertjes. Dit record werd door niemand verbroken.

Het record: aantal ballon-blazen in 5 min., stond op naam van Ceres van Rijn met 5 ballonnen. Dit record werd vandaag verbeterd door Jacobienne v.d. Heide met 25 ballonnen. Het record: Ping pong bal slaan. Het oude

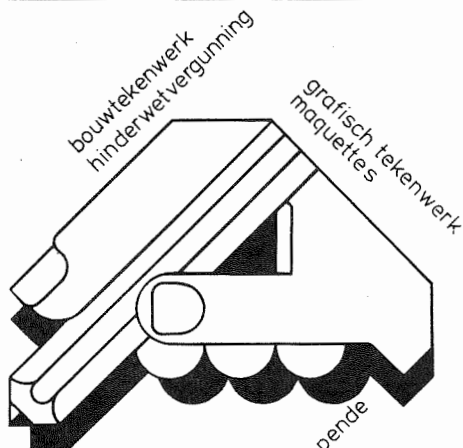
**Gedrukt in zwart, geel, groen of grijs
wie MARWO kiest voor druk is wijs
want MARWO DRUKT en drukt uw prijs!**

Folders—Clubbladen—Nota's, in enkel- of meervoud
Stickers—Raambiljetten—Enveloppen—Briefpapier—Loten
Programma's—Kwitanties—Prij斯卡arten—Plakadressen
Uitnodigingskaarten—Prijscouranten—Waardezegels
Couranten voor b.v. St. Nikolaasaktie's of feestweken
Naamkaartjes—Adreskaarten—Etiketten
T-Shirts—Aanwijsborden—Magneetplaten (autoreklame)
Naamplaten—Trainingsjacks, ook in flockdruk—Geboortekaartjes
Verlovings- en trouwkaarten—Dankbetuigingskaarten

drukkerij marwo

opende - bossingel 10 - tel. 05946-9132

bouw. tekenburo
piet claessen
drachtsterweg 36 - 9865vh. opende
tel. 05946 - 9268

Trouwen of samenwonen?

Beslis pas nadat u de nieuwe
trouwkaarten hebt gezien van
de Kennemer Kaarten
Kollektie...

Tien tegen één dat u binnenkort
aangifte komt doen!

*De Kennemer Kaarten Kollektie
kunt u samen inkyken bij:*

drukkerij marwo

Opende, Bossingel 10

Tel. 05946-9132

record stond op naam van Rennie Frankes met 2560 keer. Dit record is verbroken door Wietze Cuperus met 4560 keer.

Het record: Hoela hoepelen stond op naam van Trien v.d. Woude met een tijd van 41 min. en 36 sec. Dit record werd verbroken door een prima prestatie van Fannie Postema met een tijd van 1 uur, 6 min. en 54 sec.

Het record: Touwtje springen in 5 min. Het oude record was 267 maal op naam van Bowina Cuperus. Dit aantal werd verbeterd door haar nichtje Inge Wassenaar met 304 maal.

Al deze kinderen staan genoteerd in het re-

cordboek van de Stjelp. In de zomerspelweek zullen weer pogingen ondernomen worden om deze records te verbreken.

Op vrijdagmiddag 20 april werd er gekleurd, geverfd, geknipt, geplakt en eieren geschilderd. Op deze middag kwamen er zo'n 35 kinderen naar de Stjelp.

Na de pauze mochten de kinderen naar buiten om de verstopte eieren te zoeken. Wie een ei gevonden had mocht hem dan opschilderen. Na afloop kreeg een ieder paas-eitjes voor het paasmandje (wagentje) dat ze zelf gemaakt hadden.

*Het begin van de aanleg van
riolering langs de Provincia-
leweg en enkele zijwegen.
We schrijven donderdagmor-
gen 10 mei 1984.*

Lang gekoesterde wens gaat eindelijk in vervulling

Vrijwel direct na de aanbesteding van het rioleringsplan voor de Provincialeweg en enkele zijwegen, en de gunning daarvan, is de aannemer, de firma Oosterhof Holman uit Grijskerk, met de werkzaamheden begonnen.

Op donderdagmorgen 10 mei j.l. werd een begin gemaakt op het kruispunt Provinciale-

weg-Drachtsterweg-Verbindingsweg.

Verwacht wordt, dat de werkzaamheden een dik half jaar in beslag zullen nemen. Gedurende die periode zullen de gebruikers van de Provincialeweg rekening moeten houden met verkeersopstoppen en een minder comfortabel wegdek.

PDs.

Burgerlijke Stand

GEMEENTE GROOTEGAST MAAND APRIL

Geboren: Hendrikje Antje, d. van G. van der Wal en L.F. Bijzet, Opende, mnd. maart.

Gehuwd: H. Kooistra, 23 jr., Veendam en H. van der Hoek, 21 jr., Opende; S. Nicolai, 24 jr., Harkema en A. Westra, 20 jr., Opende; F.H. Hoekstra, 20 jr., Bergum en P.J. Pitstra, 22 jr., Opende; M. Pama, 26 jr., Opende en S. Elzinga, 21 jr., Opende.

Overleden: I. van Dijk, 92 jr., gehuwd geweest met: A. Bolhuis, Opende; P. Smids, 68 jr., gehuwd met: J. van der Ploeg, Opende.

O.K.O. I kampioen

Ondanks een nederlaag in de laatste kompetitiewedstrijd wist het eerste team van OKO toch kampioen van de eerste klasse Noord te worden, omdat mede titelkandidaat Noordenveld uit Roden ook verloor.

Door andere teams werd OKO bij de aanvang van de competitie al als favoriet getipt. Het wist dit in de eerste wedstrijd ook waar te maken, maar daarna schudde ze deze druk gauw van de schouders door te verliezen van mede titelkandidaten N.K.C. en Korulos. Nadat van het zwakste team weer werd gewonnen bleef men tot de mikro in de winning mood, alhoewel het vaak met de hakken over de sloot was. Na een matige mikro waarin het

degradeerde uit de districtsklasse, kwam OKO op het veld sterk terug. Het won overtuigend van Hoogkerk en Noordenveld, terwijl de uitwedstrijd tegen N.K.C. qua korfbal de mooiste was en ook werd gewonnen. Daarna bleef men winnen, maar het korfbal werd minder, omdat de spanning steeg. De laatste wedstrijd werd helaas verloren, mede omdat de aandacht waarschijnlijk al bij het kampioensfeest was.

Door het behalen van het kampioenschap promoveert OKO I naar de 3e klasse van het district.

's Avonds werd het kampioenschap op uitgebreide wijze gevierd. Allereerst werden het eerste team en het bestuur een broodmaaltijd aangeboden door kantinebeheerders Piet en Ankie, terwijl muziekvereniging Uit Vriendschap de kampioenen daarna op een serenade trakteerde.

Daarna was er een receptie waar verschillende verenigingen uit Opende en naburige

23342

dorpen OKO kwamen feliciteren. Voorzitter Martin Eizinga memoreerde in zijn feestrede ook het kampioenschap van de junioren en het naderende kampioenschap van OKO 2. Tevens vertelde hij dat OKO volgend seizoen 4 seniorenteams binnen de lijnen weet te brengen.

Wethouder Broersma die namens de Raad en het College de vereniging feliciteerde, sprak ook enkele woorden, waarin hij ondermeer wees op een actief jeugdbeleid. Dhr. Praas, voorzitter van de afdeling Noord, onderschreef deze woorden, terwijl hij tevens vertelde dat OKO aan het Nederlands kampi-

oenschap voor afdelingsteams in Rotterdam op 16 juni mee mocht doen.

Na het officiële gedeelte werd het kampioensfeest nog lang voortgezet en werden er verschillende prijzen aangeboden, zoals een wedstrijdbal door de firma Wijma en een bedrag van f 2,- voor elk OKO-doelpunt per gewonnen wedstrijd door de heren L. Elzinga en J. v.d. Velde.

Het behalen van het kampioenschap was een leuke afsluiting voor het trainerschap van Hans Wichers, terwijl ook Kees v.d. Meulen de korfbalschoenen in de wilgen hangt.

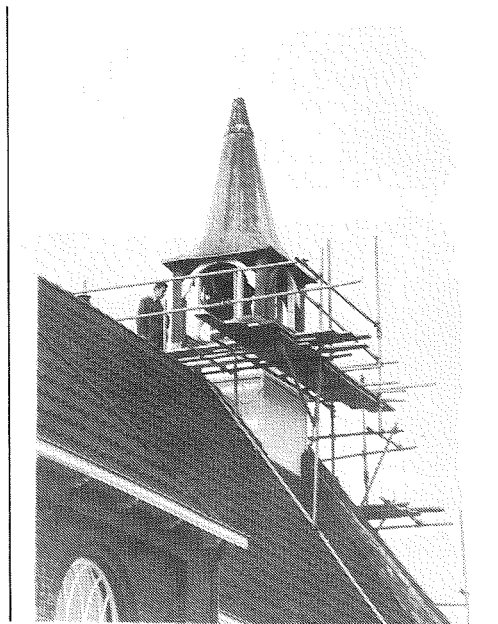
K. v.d. M.

Oude traditie in ere hersteld

Tijdens de restauratieperiode van de Hervormde Kerk in Opende gingen steeds meer stemmen op om ook een oude traditie in ere te herstellen. Door de eeuwen heen luidde drie keer daags de klok: 's morgens om 8 uur, 's middags om 12 uur en 's avonds om 6 uur. Het zou daarom maar half werk geweest zijn, wanneer het alleen bij de kerkrestauratie gebleven was.

Vroeger werd de klok geluid door de koster. In die tijd was er nog bedrijvigheid in Opende-Oost en zowel de arbeiders als hun vrouwen maakten dankbaar gebruik van het klokgelui. Schafttijd werd o.a. op deze wijze aangekondigd en de aardappelen waren om deze tijd gaar. Was het vroeger handwerk, tegenwoordig is dat niet meer denkbaar, hoeft trouwens ook niet meer, want de techniek heeft **niet** stilgestaan.

Dankzij een aantal giften en vrijwillige bijdragen werd het mogelijk om de oude traditie in ere te herstellen. De toren werd verstevigd en een mechanisme maakt het mogelijk dat de klok weer als vanouds drie keer daags, zij het automatisch, geluid wordt. Dat gebeurde voor het eerst op dinsdagmiddag 15

mei j.l. om 12 uur.

Nu nog de bedrijvigheid terug en alles is weer als vanouds.

PDs.

Ver. Het Rode Kruis Afdeling Grootegast-Olderkerk

WELLFARE-WERK

Om aan dit werk meer bekendheid te geven, denken de medewerkers uit Opende eraan, een middag in het Creshonk (voormalig

Buurthuis) te organiseren, en wel op dinsdag 19 juni van 14.30 tot 16.30 uur.

Allerlei gemaakte goederen zullen dan verkocht en verloot worden.

Verdere inlichtingen te verkrijgen bij de contactpersoon, mevr. G. Tolsma-Baron, tel. 9256.

volleybal
V.V.D.S.O

Geen kampioen, toch promotie

Het werd voor de dames van het 1e team van de Volleybalvereniging V.V.D.S.O. uit Opende een spannend wedstrijdseizoen. Lange tijd hadden zij in de competitie de leiding, maar door verlies van hun concurrent H.V.C. moesten ze de koppositie verlaten en genoeg nemen met een eervolle tweede plaats. Toch kregen de Opendenaarsters nog een

kans om hogerop te komen. Er moest een beslissingswedstrijd gespeeld worden tegen het in de 1e klasse uitkomende "Mintonum". De wedstrijd werd gewonnen met 2-1 (15-3, 12-15 en 15-11).

Het 2e damesteam van V.V.D.S.O. speelt in de 2e klas en eindigde dit seizoen op een gedeelde 7e plaats.

Pds.

Scholen

Schoolkorfbal

Woensdagmiddag 16 mei j.l. werd er door de k.v. OKO een soortement schoolkorfbaltoernooi georganiseerd.

Alleen de 1e en 2e klassen van de diverse lagere scholen mochten hieraan deelnemen. Het werd een leuke en (ont)spannende sportmiddag. Er werd niet alleen gekorfbald, ook waren er diverse spelletjes voor de jeugd.

Ook de nodige versnaperingen en frisdranken werden genuttigd.

Voor de kampioenen waren taarten gereserveerd. Tevens werd de uitslag van de kleurwedstrijd bekend gemaakt en konden de winnaars de prijzen in ontvangst nemen. Deze was als volgt:

Hervormde school: 1. Annet Veenstra, 2. Willem Adema, 3. Thor Adema.

Christelijke school: 1. Tjarda Emmelkamp, 2. Jeannette v.d. Veen, 3. Hennie de Haan.

Het Kompas: 1. Johnny v.d. Heide, 2. Gea Boetje, 3. Tineke Witteveen.

Algemeen winnares werd Annet Veenstra van de Hervormde school.

Uitslagen spelletjes: 1. Hervormde school, 2. Christelijke school, 3. Het Kompas I, 4. Het Kompas II.

Wijziging spreekuur Informatie- en Adviesburo

Het spreekuur van het Informatie- en Adviesburo te Grootegast heeft een wijziging ondergaan. Met ingang van 1 mei 1984 wordt het spreekuur gehouden op iedere maandag, dinsdag, woensdag en donderdag, 's morgens van 9.00 tot 10.00 uur in het gebouw van de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening, De Schalck 1 te Grootegast.

Het Informatie- en Adviesburo geeft **gratis** advies en/of informatie over zaken als: uitkeringen, belastingen, studiefinancieringen, adressen van instanties e.d., formulieren, regelingen enz.

Buiten de spreekuurtijden kunt u eventueel bellen: 05946-2600.

PDs.

Uitslagen korfbal: 1. Het Kompas II, 2. Hervormde school, 3. Het Kompas I, 4. Christelijke school.

Buurt~ vereniging

Jubodra

Vrijdag 13 april hielden we onze jaarlijkse ledenvergadering in de Stjelp. Omstreeks half negen heette onze voorzitter de leden hartelijk welkom.

Na het zakelijke gedeelte hielden we nog een bingo met diverse prijzen, waaronder een waardebon, bloemen, blikken groente en fruit, een onderzetter, zeep, een zandloper, bruine bonen enz.

Na nog een muziekje en een dansje dankte de voorzitter een ieder voor de komst en wenste ze wel thuis en tot een volgende keer.

voetbal v.v. Opende

Supportersver. v.v. Opende organiseert rommelmarkt

Op zaterdag 2 juni organiseert de supportersver. v.v. Opende een rommelmarkt bij café Lagerwaard in Opende.

Voor de rommelmarkt heeft de vereniging weer veel spulletjes nodig. Heeft u iets dat u niet meer kunt gebruiken en dat toch enige waarde heeft, stel het dan ter beschikking van de supportersvereniging.

Alles, hetzij meubilair, huishoudelijke artikelen, oude voorwerpen etc. is welkom.

Op vrijdag 1 juni 1984 wordt er een huis-aan-huis actie gehouden in Opende en Kornhorn. Vanaf 17.00 uur kunt u de spulletjes klaarzetten. In de loop van de middag en avond worden deze opgehaald.

Mocht u grote spullen hebben of voorwerpen van waarde hebben, waarvan u vindt dat het beter is dat deze niet bij de weg neerge-

zet worden, dan kunt u dit vooraf doorgeven aan:

P. Hylkema, Haarsterweg 19, 05944-1397.

J. Lagerwaard, Prov. weg 66, 05946-9954.

G. Alkema, Brandsloot 1, Kornhorn.

S. Tjoelker, Drachtsterweg 8, Opende.

F. v.d. Velde, Centrumweg 1, 05946-9716.

volleybal V.V.D.S.O

Stratenvolleybaltoernooi Opende

We zijn weer bezig met de organisatie van al weer het 4e stratenvolleybaltoernooi. Dit toernooi wordt net als voorgaande jaren gehouden op de laatste zaterdag van de bouwvakvakantie. Dit jaar valt dit vroeg, namelijk op 28 juli.

Ook de plaats is weer dezelfde; het veld achter het gymnastieklokaal.

Wij hopen ook dit jaar op de medewerking

van de contactpersonen in de straten en natuurlijk op een sportieve deelname van iedereen.

Het reglement voor het indelen van de teams zal aan de contactpersonen bekend gemaakt worden (misschien is dit al gebeurd bij het verschijnen van dit blad).

Ons streven is om vóór 15 juni 1984 alle team-

opgaven + het inschrijfgeld (f 1,50 per persoon) binnen te hebben.

Wij hopen u met dit berichtje eerst voldoende ingelicht te hebben en wensen u een prettige vakantie. Tot ziens op 28 juli!

De organisatie:

V.V.D.S.O.

De Stjelp

Plaatselijk Belang.

5e. AVONDDRIEDAAGSE Opende

maandag 16, dinsdag 17 en woensdag 18 juli.

Start en inschrijving Taveerne „Strandheem,,

Vrouwen~ vereniging

„Het Heidebloempje”

De vrouwenvereniging "Het Heidebloempje" vierde op 14 mei j.l. haar 10-jarig bestaan. Dat het een bloeiende vereniging is blijkt wel uit het volgende: 10 jaar geleden werd gestart met 12 leden en nu telt onze vereniging 23 leden.

We hebben dit onderling gevierd.

Verslagen van wat vroeger in onze vereniging is gebeurd, werden gelezen door mevr. Wobbles en mevr. Grietje v.d. Wal.

Aan een zestal dames die van het begin af lid waren werd een leuke herinnering uitgereikt. Ook hadden we nog een film, die werd afgewisseld met zang.

We stoppen dit seizoen met vergaderen en hebben een reisje op 7 juni. Het nieuwe seizoen wordt geopend op 24 september op maandagavond. We vergaderen om de veertien dagen in de Stjelp. Nieuwe leden zijn van harte welkom.

G. Pijpker-Bosklopper.

Commentaar redaktie

Zondagsschool Bethel, Drachtsterweg

Aanvullingen en verbeteringen van het bij-schrift bij de foto VIII-8-14,15.

5 (z.v. Luitzen); 7 en 22 (z.v. Egbert (Ep)); 14, 15, 32 (z.v. Klaas); 18 Anje Boerema; 19 Jan-tje Gjaltema; 23 Engeltje Wiersma (en 39 d.v. 13 z.v. Jakob); 24, 25 (d.v. Freerk); 28 Jennie Wierenga (d.v. en 31 z.v. Menze W.); 40 Libbe

Sienema; 41 (d.v. Machiel); 42 (d.v. Wijtze); 48 Sjoukje Spoelstra (d.v. Klaas; zie 14); 49 (z.v. Jurjen); 50 Bertus Gjaltema; woonde in het "blikken huis", vervalt; 51 (z.v. Klaas); 52 (z.v. 58, 59 d.v. Freerk); 56 (z.v. en 57 d.v. Harm);

Dank aan degenen, die deze gegevens verstrekt hebben. De redaktie ontvangt ze graag ook van andere foto's (tel. 9153). Misschien kan er nog eens een fotoboek van Opende verschijnen en het is ook mooi voor degenen, die de oude jaargangen trouw bewaren. En trouwens, aan onvolledige en/of onjuiste gegevens heeft niemand wat.

J.M. v.d. H.

Scholen

Van de Vereniging voor Prot. Chr. Basisonderwijs tegeltjes oude schoolgebouwen

Zoals de meesten wellicht bekend, zullen de leerlingen van de drie Prot. Chr. scholen met ingang van het nieuwe cursusjaar gehuisvest worden in het nieuwe schoolgebouw aan de Westerkluft.

Dat betekent, dat de oude gebouwen leeg komen te staan, er zal geen onderwijs meer worden gegeven.

(De kleuterschool zal echter nog een jaar door een deel van de lagere school gebruikt worden).

In verband met het bovenstaande heeft het bestuur besloten om alle kinderen, die thans één der drie scholen bezoeken, een herinneringstegeltje aan te bieden met daarop de afbeelding van het schoolgebouw.

Misschien zijn er oud-leerlingen, leden, ouders, belangstellenden, die graag in het bezit willen komen van zo'n tegeltje.

SCHOOL MET DE BIJBEL

OPENDE

1921 - 1984

Een afbeelding van het tegeltje van de school aan de Drachtsterweg.

In dat geval dienen zij z.s.m. bij de schoolhoofden een bestelling te plaatsen. De prijs bedraagt f 3,75 per stuk.

1. Chr. Kleuterschool "Zonnestraal": waarn. hoofdleidster Mevr. T. de Vries-van der Meulen, tel. 05946-9618 (school) en -8263 (thuis).
2. Herv. School "Rehoboth": Hoofd J.W. van Braak, tel. 05946-9582 (thuis).
3. "School met de Bijbel": Hoofd J.E. Emmelkamp, tel. 05946-9625 (school) en -9127 (thuis).

I.v.m. het drukwerk dienen geïnteresseerden spoedig contact op te nemen met één der schoolhoofden.

Namens het bestuur

J.E. Emmelkamp.

Het tegeltje van de Hervormde school. Bij het ter perse gaan van dit nummer was de tekening van de Chr. kleuterschool nog niet klaar.

COLLECTE

De collecte die in Opende onlangs is gehouden voor het Astmafonds heeft f 762,60 opgebracht.

herenmodes en maatkledingbedrijf

ERINGA

Provincialeweg 196. 9865TB Opende
tel. 05946-9090

WAAR IK GA OF STA,
IK KOM ALS HEER, GEKLEED DOOR ERINGA

glas, verf en behang
schilder-, glas- en behangwerk

isolerende beglazing
zonwering

schilder- en behangbedrijf

f. teeninga

Provincialeweg 126
9865AL Opende. tel. 05946-9197

Het verleden in beeld.....

Leden van de Zangvereniging in het Zuid, ± 1929.

Van links naar rechts: 1. Jantje van Dekken (echtg. van Wietse Bron); 2. M. Bottema, hoofd O.L.School in het Zuid; 3. Tetje de Wit (echtg. van Johannes Bruining); 4. Siet-ske Helmhout (geb. 1913; echtg. van Tjeerd Drost); 5. Gabe Helmhout; 6. Ietjen Drost (geb. 1911).

De Zangvereniging was opgericht door meester E. Staal, die in juli 1927 vertrok. Zijn opvolger was meester Bottema.

De foto is beschikbaar gesteld door onze abonnee, de heer M.W. Wierenga te Emmen.

Kamperen in rust en ruimte, water en zand bij de hand.

In Opende (Gr.) ligt het
Vakantiepark 't Strandheem.

Midden in het rustige recreatiegebied De Parken.
Fantastisch voor fietstochten dwars door de natuur,
fietsen volop te huur.

Zoals de naam Strandheem al zegt: er is strand.
Aan een grote, schone plas, heerlijk voor pootjebaders,
zwemmers en windsurfers.

Verder vindt u in ons Vakantiepark een grote speeltuin,
een peutertuintje, een sport- en speelweide, een
midgetgolfbaan, een Toko en een
Taveerne.

Ruime plaatsen voor tent en
caravan met elektra-
aansluiting en eventueel
komfortkabine.

**'n ideale camping
voor het hele gezin**

Bel 05946—9555 voor folder en/of reserveringen.

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-9555

**Vakantiepark
't Strandheem**

**Op de groene grens van Groningen,
Friesland, Drente.**

Mijn vakantiebaan levert een bloeiende Rabo-rekening op!

Rabo-rekening:
zeer eenvoudige wijze
om al je geldzaken te
regelen.

Informeer bij de
Rabobank in de buurt.

Rabobank
schrijf maar bij op m'n Rabo-rekening.

